

A Pécsi Ítéltábla a dr. Molnár Beáta pártfogó ügyvéd (fél címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Halmos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Halmos Péter ügyvéd, fél címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2016. április 5. napján kelt 15.P.20.699/2015/37. számú ítélete ellen az alperes által 38. sorszám alatt benyújtott és 39-40. sorszám alatt indokolt fellebbezés, valamint a felperes által Pf.3. sorszámon benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és a keresetet teljes egészében elutasítja.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 172.000 (százhetvenkettőezer) forintra felemeli.

Az elsőfokú ítéletnek a pártfogó ügyvéd munkadíjára vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63.500 (hatvanháromezer-öttszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes és az alperesi önkormányzat polgármestere, **Sz J** 2006. év óta egy, a **t** emlékmű állítása kapcsán kiélesedett vita miatt rendkívül feszült, haragos viszonyban áll egymással. A felperes rendszeres résztvevője a városi rendezvényeknek, ahol nemtetszését folyamatosan kinyilvánítja. A felperes és az alperes polgármestere között számos bírósági és más hatósági eljárás volt folyamatban. A 2008. március 28-

i önkormányzati képviselő-testületi ülést már megzavarta a felperes, amikor árpádsávós zászlóval demonstrált a polgármester ellen.

2010. október 29. napján 8.30 órai kezdettel önkormányzati képviselő-testületi ülést hirdetett meg az alperes. 7.55 órakor a felperes és **P K**, a **J** önkormányzati képviselője megjelent az épületben azzal a céllal, hogy részt vegyenek a képviselő-testületi ülésen. Az alperes által megbízott vagyonvédelmi cég, a **T Zrt.** alvállalkozója, a **W Kft.** alkalmazottja, **M T** biztonsági őr megállította őket, és jövetelük céljáról érdeklődött. **P K** tájékoztatta a biztonsági ört, hogy a képviselő-testületi ülésen kívánnak részt venni, a felperes, mint az ő szaktanácsadója van jelen. Ezután a felperes és **P K** helyet foglaltak az ülésteremben. A biztonsági őr a folyosón tájékoztatta **Sz J** polgármestert a felperes jelenlétéről és szakértői-tanácsadói minőségéről. A polgármester arra utasította a biztonsági ört, hogy távolítsa el a felperest az ülésteremből, mivel tanácsadói státusz nem létezik, és már többször megzavarta a testületi ülés lebonyolítását.

A felperes a biztonsági őr felszólításának nem tett eleget, a közöttük kialakult vita miatt mind a biztonsági őr, mind pedig a felperes telefonon rendőri segítséget kért. A rendőrség kiérkezéséig a felperes a biztonsági ört sértegette, az ülésterembe folyamatosan érkező képviselőket kritizálta, majd „Nyílt levél a fideszes képviselőkhez” címmel szórólapokat osztott ki, és két alkalommal „Szabadságot ...!” felkiáltással élt. Ezt követően **P K** és a felperes gyorskötözővel egymáshoz kötözték magukat, végül a kiérkező rendőrök az ülésteremből mindkettőjüket kivezették.

Az alperes a ... című megyei napilapban a fenti eseményről egy sajtóközleményt tett közzé, amelyben a felperes magatartását rendbontó tevékenységnek minősítette.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a személyes szabadsághoz, az emberi méltósághoz, a véleménynyilvánításhoz és az egyenlő bánásmódhoz fűződő, az 1959. IV. törvény (továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 76.§-ában rögzített személyiségi jogait, amikor a polgármester utasítására eljáró biztonsági őr a rendőrséget a helyszínre hívta és őt az ülésteremből eltávolították. Védendő tulajdonságként politikai nézeteit és véleményét jelölte meg. A sajtóközleménnyel összefüggésben jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte, mert az írás őt rendbontó személynek tüntette fel. Az alperest kérte összesen 1.200.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni, és a további jogsértéstől eltiltani.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatva.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes - a törvényes képviselőjére jogosult polgármestere, valamint a képviselő-testület üléseinek személy- és vagyonvédelmével megbízott cég alvállalkozójának az alkalmazottja útján - a 2010. október 29. napján alperes képviselő-testületi ülését megelőzően tanúsított, a felperes ülésre bejutását megakadályozni kívánó, illetve az ülés megkezdését megelőzően az eltávolítására irányuló magatartásával megsértette a felperes egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát. A további jogsértéstől eltiltotta, kötelezte 150.000 forint nem vagyoni kártérítés, és ennek 2010. október 29. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és rendelkezett az eljárási költségek viseléséről. Határozatának indokolásában kifejtette, hogy az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) 12.§ (1) és (2) bekezdése szerint a polgármester vezeti a képviselő-testület ülését, amely a (3) bekezdés alapján nyilvános. ... Város Önkormányzatának az önkormányzati szervek szervezeti és működési szabályzatáról szóló 23/1998.(XI.20.) rendelete (továbbiakban: SZMSZ) 21.§ (1) bekezdés d) pontja értelmében azt aki a tanácskozás helyszínén jogosulatlanul

tartózkodik, a polgármester távozásra hívhatja fel, illetve a rendzavarót az ülésről kiutasíthatja. Az elsőfokú bíróság a felhívott jogszabályi rendelkezések mellett is a biztonsági őrnek azt a magatartását, hogy a felperesnek az ülésterembe való bejutását meg kívánta akadályozni, illetve őt onnét bármiféle rendzavaró magatartás tanúsítása előtt ki akarta utasítani, illetve a polgármesternek az erre vonatkozó utasítását az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 7.§-ának (1) és (2) bekezdésébe ütközőnek, konkrétan a 8.§ j) pontja szerinti valós vagy vélt politikai, vagy más véleménye miatti hátrányos megkülönböztetésnek minősítette. Utalt arra is, hogy a Ptk.348.§-ának (1) bekezdése, valamint 350.§-ának (2) bekezdése alapján a személyi- és vagyonvédelmi feladatot ellátó megbízott alvállalkozójaként eljáró cég alkalmazottjának magatartásért a felperessel szemben a munkáltató, azaz az alperes a felelős. Hangsúlyozta ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy míg a felperes hallgatóságként jogosult volt jelen lenni az ülésteremben, addig a szórólapok elhelyezésével és a **P K-val** való összebilincseléssel már a népképviseleti szerv tevékenységét akadályozó rendzavarást valósított meg, amely a rendőrség fellépését és intézkedését megalapozta. A hátrányos megkülönböztetés miatt ugyanakkor a Ptk.349.§ (1) bekezdésének alkalmazásával, a Ptk.76.§-a alapján a jogsértést megállapította, az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, és 150.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte. A sajtóközleménnyel összefüggésben kifejtette, hogy az alperes törvényes képviselője valós tényeket közölt, illetve véleményének adott hangot, amely a felperes számára ugyan hátrányos, azonban a felfokozott érzelmek ellenére azt a felperes, mint magát ... városában közszereplői státuszba helyező személy túrni köteles.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes elutasítását kérte. A fellebbezésben foglaltak szerint a felperes nem mohácsi polgári minőségében kívánt jelen lenni a képviselő-testület ülésén, hanem kifejezetten és általa is kinyilvánítottan tanácsadó-szakértő minőségben. Ez nyilvánvalóan valótlan volt, ezért a biztonsági őr a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 26.§ (1) bekezdés a) pontja, valamint korábbi tapasztalásai alapján helyesen következtetett arra, hogy a felperes ismételten megzavarni igyekszik a testületi ülést. Miután a felperes valótlanúságot állítva kívánt az ülésterembe bejutni, őt jogszerűen tartóztatta fel, majd a már bejutott és felszólítás ellenére távozni nem hajlandó felperes eltávolítása érdekében jogszerűen döntött a hatóság értesítéséről. Eljárása során a felperes részéről politikai vagy más vélemény nyilvánítása fel sem merült, ezért az egyenlő bánásmód követelményét az alperes nem sértette meg. Az Ebktv.7.§ (2) bekezdése értelmében egyébként sem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a megkülönböztetésnek ésszerű indoka van. A felperes korábbi rendzavaró magatartása miatt pedig ez az indok ésszerűnek volt tekinthető, továbbá a biztonsági őr a perbeli esetben is sértegette. Utalt arra is, hogy a biztonsági őr nem állt közvetlen megbízási jogviszonyban az alperes önkormányzattal, a felperes nem közhatalmi jogkörben okozott kár, hanem személyiségi jogvédelem érdekében indított peres eljárást, így a Ptk.349.§-a nem alkalmazható, a felperes által szerkesztett elektronikus sajtóterméket pedig a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság törölte, így újságíróként sem lehetett jelen a képviselő-testület ülésén.

A felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, melyben az elsőfokú határozat megváltoztatását, és keresetének maradéktalan teljesítését kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes és annak polgármestere a perbeli napon is szándékosan és tudatosan megakadályozta, hogy a nyilvános képviselő-testületi ülésen részt vegyen. Jogsértő magatartást nem tanúsított, a képviselőket nem inzultálta, velük még csak nem is kommunikált, olyan szándéka sem volt, hogy **P K-val** magát összebilincseli, hiszen akkor már eleve így érkezett volna a terembe. Ebből következően a hatóság értesítése, az ülésteremből való eltávolítása személyiségi jogait súlyosan sértette. Kifogásolta az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, hogy őt a 2008. március 28-i önkormányzati testületi ülésről

eltávolították, álláspontja szerint tévesen hívta fel az elsőfokú bíróság az SZMSZ.12.§ (1) bekezdését és 21.§ (1) bekezdés d) pontját, mert azok a perbeli időpontban még nem voltak hatályban, ezen túlmenően pedig képviselő-testületi ülésről nem is lehet beszélni, mert azt a polgármester még nem nyitotta meg. Állította, hogy a ...ban megjelent írás valótlan tényállításokat tartalmaz, a városházán történtekért kizárólag őt tette felelőssé, és minősítette rendbontónak.

A Pécsi Ítéletábrá Pf.IV.20.080/2016/12. számú végzésével a felperes csatlakozó fellebbezését a sajtóközleményre vonatkozó részében hivatalból elutasította.

A fellebbezés alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság az alábbiak szerint kiegészíti, illetve pontosítja:

A ... című elektronikus sajtóterméket a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala törölte a nyilvántartásból 2002. május 8-án (Pécsi Törvényszék P.21.286/2012/6/A/1.). A 2008. március 28-i képviselő-testületi ülést a felperes zászlóbontással megzavarta, de nem került sor rendőri eltávolítására (Pécsi Törvényszék P.21.286/2012/6/F/3.).

A másodfokú bíróság a tényállás fenti kiegészítésére is figyelemmel az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetéseket vont le, és az elsőfokú bíróság által több szakaszban vizsgált felperesi magatartások egyike tekintetében sem állapított meg az alperes részéről a felperes személyiségi jogát sértő magatartást.

A felperes a 2010. október 29. napján megtartott önkormányzati testületi üléssel összefüggésben arra alapítottan kérte személyiségi jogai, ezen belül konkrétan az 1959. évi Ptk.76.§-a szerinti emberi méltósághoz, személyes szabadsághoz és az egyenlő bánásmódhoz, valamint az 1959. évi Ptk.78.§-ában védett jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását, hogy a önkormányzat épületének biztonsági öre az alperes polgármesterétől származó - valótlan tényeken alapuló - jogszerűtlen utasítás alapján hívta a helyszínre a rendőrséget, a rendőri intézkedésnek így tényleges és valós alapja nem volt, a jogellenes alperesi magatartás eredményeként őt az ülésteremből eltávolították, amely miatt a felsorolt személyiségi jogai sérültek.

Az elsőfokú bíróság az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának OBH 2952/2008. számú határozatát, illetve az Alkotmánybíróság 33/1998. (VI. 25.) és 22/1993. (IV. 2.) számú határozatát felhívva részletesen ismertette, hogy milyen alapvető érdek fűződik az önkormányzat képviselő-testületének zavartalan, nyugodt légkörben történő ülésezéséhez. A Kúria Önkormányzati Tanácsának a felperes csatlakozó fellebbezésében is hivatkozott 5045/2012/5. számú határozata szerint a helyi önkormányzat helyi közügyekben demokratikus módon, széleskörű nyilvánosságot teremtve fejezi ki, és valósítja meg a helyi közakaratot. A képviselő-testület működése körében ezért érvényesül főszabályként a képviselő-testületi ülések nyilvánosságának elve. A nyilvánosság egyrészt a képviselő-testület ülésein való részvételt, másrészt pedig az arról készült adatok megismerésének lehetőségét jelenti. A kettő együtt adja a nyilvánosságot, és egyúttal - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - taxatív meg is határozza a hallgatóság tagjait megillető jogosultságokat. Bármely e körül kívül eső magatartás - akkor is, ha az nem erőszakos vagy személyiségi jogot sértő - alapul szolgálhat arra, hogy a polgármester a rendfenntartás körében őt megillető jogosultságokat gyakorolja.

Az irányadó tényállás szerint a felperes magát az egyik önkormányzati képviselő szakértőjeként, illetve szaktanácsadójaként megjelölve jelent meg a képviselő-testület ülésén 2010. október 29. napján. Azokból a körülményekből, hogy magát a való tényekkel ellentétesen szakértőként tüntette fel, és nyilvánvalóan már a birtokában voltak az egyes önkormányzati képviselőknek szánt nyílt levelek is, az következik, hogy a felperes nem kívánt megelégedni a hallgatóságot megillető jogosultsággal. Az a tény pedig, hogy az az önkormányzati képviselő, akivel együtt jelent meg a képviselő-testület ülésén gyorskötöző kábelt hozott magával, arra enged következtetni, hogy egy esetleges rendfenntartási kísérlettel is szembe kívánt szállni. Nyilvánvaló, hogy az ülésterembe való bejutáskor mindebből csak az volt felismerhető, hogy megjelenésének minőségét a való tényekkel ellentétesen tüntette fel, amely viszont már önmagában jogszerűvé tette az alperes polgármesterének utasítását, és erre figyelemmel a biztonsági őr fellépését. A biztonsági őr eljárása egyébként megfelelt a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 26.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak is, mely szerint a személy- és vagyonőrnek a területre belépő személyt fel kell hívnia kiléte igazolására, tartózkodása céljának közlésére, jogosultságának igazolására, azzal, hogy ennek megtagadása vagy a közölt adatok nyilvánvaló valótlansága esetén az érintett belépését, ott tartózkodását megtilthatja és távozásra szólíthatja fel.

A peradatok szerint a felperes a biztonsági őr felszólítását követően vele szemben kifogásolható magatartást tanúsított, és még mielőtt a rendőrség a helyszínre érkezett volna, az ülésen megjelent képviselők egy részének nyílt levelet adott át, illetőleg két alkalommal is az egyik képviselő felé „Szabadságot ...” kijelentéssel élt. Ezt követően érkezett a helyszínre a rendőrség, próbálta az alperes polgármestere a képviselő-testület ülését megnyitni, majd a felperes az egyik önkormányzati képviselővel magát összekötötte.

A felperesnek az a magatartása, hogy nyílt leveleket helyezett el egyes képviselők asztalán, illetőleg adott át részükre, valamint két alkalommal is hangos kijelentést tett az egyik önkormányzati képviselő felé, teljesen független volt a biztonsági őr - korábban már kifejtettek szerint egyébként is jogszerű - fellépésétől, nem az arra való reakcióként értékelhető. Ezek, mint a hallgatóságot megillető részvételi jog körét meghaladó, rendzavarásnak minősülő magatartások, majd különösen az önkormányzati képviselővel való összekötözés megalapozták az alperes rendfenntartás körében tett intézkedéseit, és végső soron a felperesnek az ülésteremből való eltávolítását eredményezték. Nem volt jelentősége a rendzavarás megállapítása szempontjából annak, hogy az ülés formális megnyitása megtörtént-e, mert a hallgatóság tagját az ülés kezdete előtt sem illeti meg több jog, mint az ülés alatt, továbbá az olyan magatartás is rendbontásnak minősül, amely az ülés megkezdését akadályozza, vagy lehetetlenné teszi. Az alperes magatartása ezért a felperesnek a keresetben nevesített személyiségi jogait nem sértette.

Az elsőfokú ítéletben megállapított egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jog megsértésével kapcsolatosan az alábbiakat emeli ki a másodfokú bíróság:

Az elsőfokú bíróság ítéletében is felhívott Ebktv. 7.§-ának (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti - többek között - a közvetlen hátrányos megkülönböztetés. Az Ebktv.8.§ j) pontja szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport, valós vagy vélt politikai, vagy más vélemény miatt részesült kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

A peradatokra - különösen az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának a 2008. március 28-i önkormányzati képviselő-testületi üléssel kapcsolatosan született határozatára, illetőleg a biztonsági őr tanúvallomására - figyelemmel az alperesi rendfenntartó intézkedések tekintetében a politikai vélemény miatti hátrányos megkülönböztetés valószínűsíthető sem volt. A biztonsági őr első ízben történt intézkedésének jogalapját a korábban kifejtettek szerint önmagában megalapozta az, hogy a felperes nem a való tényeket adta elő megjelenésének céljával kapcsolatosan. Emellett a biztonsági őr tanúvallomása szerint az hangzott el az alperes polgármesterétől, hogy a felperes a korábbi rendbontás miatt nem tartózkodhat az ülésteremben. Mindezek azt igazolják, hogy a felperes magatartása nem politikai nézetei és véleménye, hanem ennek kifejezési formája miatt esett kifogás alá, amely az Ebktv.8.§-a szerint védett tulajdonságnak nem tekinthető.

A jogorvoslati kérelmekben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság annyiban pontosítja az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását, hogy az alperes SZMSZ-ének hivatkozott rendelkezései a perbeli időpontban nem voltak még hatályban, az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályai pedig a személyiségi jog megsértésével okozott kár megtérítése iránti perben nem érvényesülnek (BH2014.175.).

A fent kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a keresetet teljes egészében elutasította, míg a csatlakozó fellebbezéssel érintett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Mindezek eljárásjogi következményeként a felperes az elsőfokú eljárásban teljes egészében pervesztes lett, ezért az alperest képviselő ügyvéd munkadíját fel kellett emelni, és a felperest kötelezni kellett a másodfokú perköltség megfizetésére is a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján. Az alperes jogi képviselőjének munkadíja a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján - a csatolt megbízási szerződésre tekintettel - az elsőfokú eljárásban 172.000 forint, míg a másodfokú eljárásban 63.500 forint, a csatlakozó fellebbezést elutasító végzésben megállapított 12.700 forint munkadíj levonását követően. A felperest képviselő pártfogó ügyvéd első-, illetőleg másodfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik, amelynek összegét a kirendelő hatóság állapítja meg a Pp.87.§ (2) bekezdése értelmében. A felperes teljes személyes költségmentességben részesült, ezért a feljegyzett első- és másodfokú eljárási illetéket az állam viseli a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a szerint.

Pécs, 2017. február 9.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró